UNKARIN UUTISET

Magyar Hírek 2/2013

Tampereen Suomi-Unkari Seura ry:n jäsenlehti 23. vuosikerta

UNKARIN UUTISET
Magyar Hírek 2/2013

SISÄLLYS

Puheenjohtajan palsta 3
Kielikurssille Zalaegerszegiin 5
Pertin muistolle 6
Ystävyyttä vuodesta 1963 8
Sopron -- Unkarin uskollisin kaupunki 12
Miten minusta tuli Unkarin ystävä 15
Ota käyttöön yhdistyksemme Internet-sivut 28
Polttaa-konsertti 28.7. 29
István Rácz-palkinto Tenholle 30
Ajankohtaista 32
Osaston hallitus 2013 35

KANSI: Lukuisat katukahvilat tarjoavat viihtyisän levähdyspaikan matkailijalle Sopronin keskustassa. Kuva: Alma Peltola

JULKAISIJA: Tampereen Suomi-Unkari Seura
INTERNET: http://www.suomiunkari.fi/osastot/wordpress/tampere
TOIMITUKSEN OSOITE: Lindforsinkatu 16 A 40 33720 Tampere
TOIMITUKSEN SÄHKÖPOSTI: tor.takalo@gmail.com
VASTAAVA TOIMITTAJA: Tenho Takalo;
TOIMITUSNEUVOSTO: Alma Peltola, Irmeli Kniivilä, Laura Panula ja Eija Kukkurainen.
PAINOPAIKKA: Juvenes Print: Tampereen Yliopistopaino OY
23. vuosikerta Ilmestyy 4 kertaa vuodessa
Osaston tilinumero: **FI32 8000 2006 4310 26**

Puheenjohtajan palsta

Talven selkä on vihdoin taittunut ja kevät etenee vauhdilla. Auringon valo ja pitenevät päivät saavatkin meidät oitis ajattelemaan kesää ja suunnittelemaan kesän viettoa. Helpolla talvi ei kuitenkaan tänä vuonna antautunut; jopa Unkarissa, jossa maaliskuun 15. päivän vietto on normaalisti keväinen juhla, juuri tuolloin myrsky ja lumen tulo yllätti monet ja ulkojuhlat jäivätkin pitämättä.

Täällä Tampereella me sen sijaan saimme nauttia 15.3. kansallispäivän juhlan aikoihin mukavan leudosta talvisäästä, mutta ennen kaikkea monipuolisesta ohjelmasta, johon kuului talousseminaaria, näyttelyn avausta, konserttia ja vastaanottoakin. Unkarin suurlähetystö sekä kulttuuri- ja tiedekeskus vastasivat järjestelyistä - apunaan tietysti Tampereen kaupunki ja pieneltä osaltaan oma yhdistyksemmekin.

Helmikuun loppupuolella pidetty vuosikokouksemme muutti hallituksen kokoonpanoa parin jäsenen verran: luotettava ja pitkäaikainen jäsenemme, jokakeväisen Vähä-Otavan retkipäivän isäntä Pertti Rantanen on siirtynyt toisenlaisiin ikimaisemiin. Kiitos Pertti työstäsi Tampereen Suomi-Unkari Seuran hyväksi! Jäämme kaipaamaan Perttiä, rauhallista ja aitoa Unkarin-ystävää. – Kiireisiinsä vedoten vapautusta hallituksen työstä pyysi Mari Vares. Kaunis kiitos myös sinulle, Mari tähänastisesta panoksestasi! Tiedämme, että Unkari – ja yhdistyksemmekin – pysyy kuitenkin mukana Marin kuvioissa.

Uusina jäseninä hallitukseemme tulivat Zita Székely ja Jorma Perälä. Miskolcilaisena Zita tuo meille kaipaamaamme Miskolcin tuntemusta ja lisää unkarilaista näkökulmaa. Jormalla taas on pitkä kokemus Helsingin yhdistyksen toiminnasta, joten tarpeellista tietoa ja asiantuntemusta saamme myös hänen kauttaan. Tervetuloa Zita ja Jorma! Uusia ideoita ja käytänteitä otetaan mieluusti vastaan!

Maaliskuun juhlintojen jälkeen saimme heti perään ja melko lyhyellä varoitusajalla ottaa vastaan yhdessä Tampereen unkarilaisten kanssa *Palasen Transilvaniaa* – yhden illan näyttelyn, johon kuului tauluja, valokuvia ja filmejä sekä monenlaista tietoa Transilvaniasta.

Huhtikuussa oli taas filmi-iltapäivä, jolloin katsottiin István Szabón mielenkiintoinen *Isän varjo*-filmi. Tapio Peltola – hyvänä taustatukenaan vaimonsa Mária – kertoi meille filmin taustoista ja tekijöistä, ja näin pääsimme taas asiantuntevasti johdateltuina Szabón isän maailmaan.

Huhtikuun 15. päivänä kävinTamperetalon Café Soolossa kuuntelemassa Pirkanmaan Musiikkiopiston unkarilaisessa illassa pienten ja vähän suurempienkin musikanttien esityksiä. Lämminhenkisen ja perheenomaisen tilaisuuden ohjelmassa oli

mo nenlaisia unkarilaisia teoksia. Repertuaari oli laaja: kansanlaulujen - tyyppisistä kappaleista aina omiin sävellyksiin ja Bartókin viuluduoihin.

Tampereen kouluista muutama osallistui valtakunnalliseen *Palanen Unkaria*-kilpailuun, mutta esim. Takahuhdin koulu haluaa vielä nyt keväällä antaa 9-luokkalaisilleen tuhdin Unkari-paketin. Niinpä toukokuun lopussa kahtena aamupäivänä viemme sinne työpajoihin Unkari-tietoutta ja toivomme, että paketistamme löytyy sellaisia siemeniä, joista nyt peruskoulunsa päättäville syntyisi myöhemminkin elämässään mielenkiintoa Unkaria kohtaan.

Miskolcissa sikäläinen Suomi-ystävyyspiiri järjesti puolestaan Suomi-tietokilpailun, *Ismerd meg Finnországot, Ismerd meg Tamperét*, johon osallistui ainakin kahdeksan paikallista koulua.

Ystävyyskaupungissamme Miskocissa on Miskolc-päivä, Miskolc város napja, 11. toukokuuta. Tänä vuonna kaupunkiemme välisen ystävyystoiminnan 50-vuotisen juhlavuoden kunniaksi Tampere on kaupungissa esillä juuri kyseisenä päivänä, mutta muutenkin tänä vuonna. Siellä on mm.Ottó Hermanin nimeä kantavassa museossa Tampereen historiasta kertovan *Ottopoikia ja työläistyttöjä, Yhdeksän tarinaa Tampereelta*-kirjan pohjalta tehty näyttely sekä paljon muuta. Kaikesta ohjelmasta ei tarkempaa tietoa ole vielä tullut tänne saakka.Tampereelta matkustaa kaupungin delegaatio Miskolcin juhliin, ja myös me Tampereen Suomi-Unkari -seuralaiset suunnittelemme ainakin pienehköllä joukolla Koillis-Unkarin-matkaa.

Toukokuun lopussa on jälleen talviturkin heitto Näsijärveen. Uusi paikkamme, Louhennokka, on lähellä Vähä-Otavan saarta, mutta mantereen puolella, joten nyt autokyydillä pääsee perille saakka.

Kokeilemme yhteistyötä myös Liettuaseuran kanssa. Jos tarpeellinen määrä lähtijöitä ilmaantuu, Sastamalassa olisi tarjolla *Polttaa! Pustan huumaa*-konsertti 28.7.

Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumisohjeet niin tästä retkestä kuin 25.5. tehtävästä Louhennokka-retkestämme löydät toisaalta tästä lehdestä.

Kesä ja loma ovat tulollaan. Monet menevät matkoille, ehkä Unkariinkin. Miskolc ei liene kaikken suosituimpia turistikohteita Unkarissa, vaikka sieltäkin löytyy monenlaista nähtävää ja koettavaa. Menepä vaikka katsomaan kaupungin www-sivuja: esim. englanniksi: www.miskolc.hu/en tai www.miskolc.hu/bemutatkozo-filmek-miskolcrol! Mielenkiintoisia kohteita ja ohjelmia kyllä löytyy!

Kesällä voi myös opiskella – vaikkapa unkaria. Monissa Unkarin kaupungeissa järjestetään unkarin kielen kursseja, yksi on tulevana kesänä Varkauden ystävyyskaupungissa, Zalaegerszegissä, jossa Budapestin Kalevala Ystävyyspiiri järjestää jo 17. kerran suomen ja unkarin kielen leirin heinäkuun toisella puoliskolla. Jos osaat unkaria jo hieman ja haluat parantaa taitoasi, niin ilmoittaudu mukaan! Siellä kahdessa pienryhmässä suomalaiset opiskelevat unkaria ja unkarilaiset taas puolestaan kahdessa pienryhmässä suomea.

Zalaegerszeg sijaitsee mielenkiintoisessa kulmassa Unkaria: sieltä ei ole kovin pitkä matka Itävaltaan, Kroatiaan tai Sloveniaankaan – ja Unkarin meri, Balatonkin on suhteellisen lähellä.

Suomessa ja Tampereella kesäänsä viettäville kerrottakoon etukäteistietona, että 6.6. Annikinkadun runofestivaalin *off*-ohjelmistossa on unkarilaisen runouden ilta. Heinäkuussa taas Vanhan kirjastotalon Galleria Emilin studiolla on miskolcilaisen Krisztián Bócsin valokuvanäyttely.

Tampereen ja Miskolcin juhlavuoden huipennus Tampereella on syyskuussa viikolla 38. Sitä ennen lehtemme 3-numero kuitenkin ehtinee ilmestyä, joten kerromme siinä sitten lisää tulevista tapahtumista.

Kirjoitin viime kevään lehteemme: ”Kaunista kevättä ja mukavaa kesää kaikille UNKARIN UUTISET/ Magyar Hírek -lehden lukijoillemme! Käykää Unkarissa, etsikää uusia paikkoja, asioita ja elämyksiä Unkarin rikkaasta kulttuurista, monipuolisista kylpylöistä, hyvistä ruoista, mainioista viineistä ynnä muista!” - Vahvasti samaa mieltä mieltä olen edelleenkin: oikein nautinnollista ja hyvää kevät- ja kesäkautta!

Irmeli Kniivilä

Tampereen Suomi-Unkari Seuran puheenjohtaja

Kielikurssille Zalaegerszegiin

Budapestin Suomen-ystävien yhdistys Kalevala Ystävyyspiiri järjestää seitsemännentoista unkarin ja suomen kielen intensiivileirin 14.–28. heinäkuuta 2013 Zalaegerszegissä. Unkarin leirin opettajina toimivat Valéria Simon (jatkoryhmä) ja Katalin Zólyomi Csaba (keskiryhmä).

Leirin ohjelmaan kuuluu neljä tuntia intensiiviopetusta päivässä sekä esitelmiä ja retkiä. Majoitus on BGF-korkeakoulun asuntolassa kahden hengen huoneissa (kaksi huonetta / soluasunto). Leirin hinta (sis. majoituksen, aamiaisen ja lounaan, opetuskulut sekä opettajien matkakulut) on suomalaisille 420 euroa, joka maksetaan saapumispäivänä käteisellä. Bussiretkistä pyydämme pienen lisämaksun. Jokainen osallistuja järjestää itse matkansa Budapestiin ja sieltä eteenpäin Zalaegerszegiin, lähetämme tarkempia tietoja bussi- ym. aikatauluista ilmoittautuneille.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen (yhteystiedot ja opettajaa varten unkarinkielinen esittely, josta käyvät ilmi henkilötiedot, työelämä, kyseisen kielen opiskeluhistoria, harrastukset) 30.4.2013 mennessä osoitteella kielileiri@gmail.com

Tervetuloa sankoin joukoin!

Pertin muistolle

Tampereen Suomi-Unkari Seuran mukavan filmi-illan jälkeen sunnuntai-iltana 3. helmikuuta Simo Koho soitti ja kertoi surullisen uutisen: hallituksemmme monivuotinen jäsen Pertti Rantanen oli menehtynyt edellisenä perjantaina. Soitto pysähdytti tyystin. Pertti poissa?

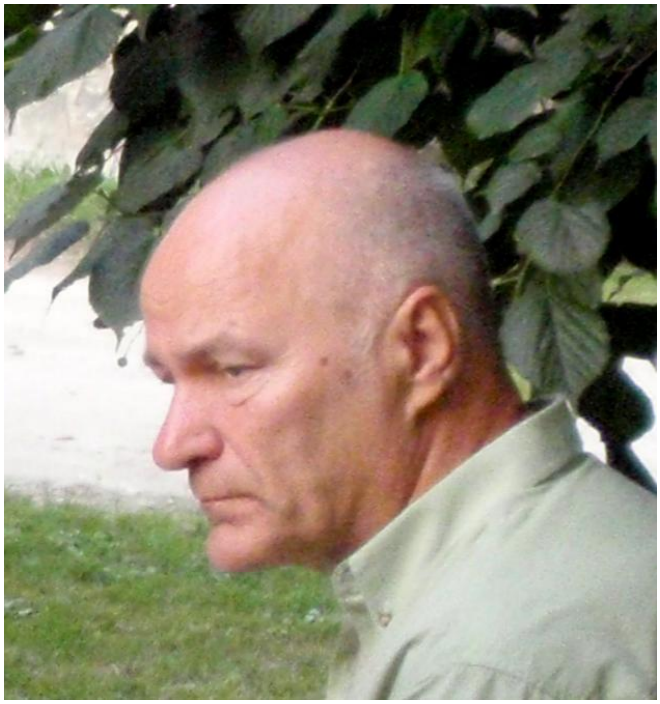

Pertin ulkoinen olemus kertoi terveestä miehestä, mutta tiesimme toki, ettei kaikki ollut ihan kunnossa. Kesällä 2011 ollessamme kielileirillä Tapolcassa Balatonin rannalla Pertti joutui muutamaksi päiväksi sairaalaan, mutta palasi sieltä rauhallisena ja opinhaluisena jatkamaan kurssia. Pertti tunsi terveydentilansa ja pyrki noudattamaan sellaista elämänjärjestystä, jonka tiesi itselleen parhaaksi.

Me Suomi-Unkari Seurassa opimme tuntemaan Pertin, joka ei tuonut itseään tyrkylle, mutta jonka sanaan saattoi luottaa. Jos hän oli luvannut, niin hän tuli auttamaan, olipa sitten kysymys näyttelyjen asettamisesta tai yhdistyksemme esillä olosta messuilla tms.

Lämpöiset muistot liittyvät myös Vähä-Otavan saareen, Annen ja Pertin siellä isännöimään jokakeväiseen talviturkinheittoon eli gulassi- ja saunaretkeemme. Kevään vehreys, kaunis mökki ja Pertin hyvin lämmittämä sauna, hyvä ruoka ja juoma sekä mukava seura tekivät tästä tapahtumasta aina niin

mieluisan ja mieliinpainuvan. Tapahtuman, jossa isäntä itse myös selvästi viihtyi.

Pertti eli vaatimattomasti eikä kerskunut elämällään tai kulkuvälineillään: vanha Lada oli hänelle ajoneuvo, jolla päästiin paikasta A paikkaan B. Polkupyörä oli hänen toinen rakas kulkuneuvonsa, jota hän käytti kesät talvet. Viimeinen muisto Pertistä onkin häntä hyvin kuvaava: tammikuussa meillä oli tapaaminen Suvantokadulla Kansainvälisessä Toimintakeskuksessa. Perttiä ei kuulunut kokoukseen, vaan hän laittoi tekstiviestin, että auton kanssa on ongelmia. Mutta tuokion kuluttua hän kuitenkin tuli. Vaikka auto ei ollut käynnistynyt ja vaikka pyörän ketjujen kanssa oli ongelmia, niin hän kuitenkin tuli – niin kuin oli luvannut.

Viereisessä kuvassa Pertti on vakavana, vaikka itse tilanne ei olekaan vakava. Hän kuuntelee lämpimässä hiljalleen tummenevassa heinäkuun illassa pöytäkumppaneitaan Görömbölyssä Miskolcissa vuonna 2011. Tuossa tilanteessa pöytäseurue varmaankin sai pian kuulla selkiyttävän kommentin, joka esitettiin jo hymyillen ja pilke silmäkulmassa.

Me Tampereen Suomi-Unkari Seurassa opimme tuntemaan Pertin nimen omaan Unkarin kautta. Hän oli kiinnostunut maasta, sen kulttuurista ja kielestä, Unkari oli meidän yhteinen harrastuksemme. Pertti oli aito Unkarin ystävä, jota olemme jääneet kovasti kaipaamaan.

Irmeli Kniivilä ja Tenho Takalo

Ystävyyttä vuodesta 1963

eli miten Tampereesta ja ja Miskolcista tuli ystävyyskaupunkeja

Tampereen ja Miskolcin välinen ystävyyskaupunkisopimus tuli virallisesti esille ensimmäisen kerran 24. heinäkuuta 1962, kun Tampereen kaupunginjohtaja sai Miskolcista Unkarista kirjeen, jossa ehdotettiin ystävyyskaupunkisuhteen luomista. Tunnustelu oli epävirallinen, sen lähettäjä oli sikäläinen suomen kielen harrastaja, eläkkeelle siirtynyt kauppaoppilaitoksen lehtori Mária Tauszig.

Epävirallinen yhteydenotto?

Taustalla oli Tauszigin ja Paavo Viljasen, Tampereen Kalevan seurakunnan kirkkoherran tapaaminen Miskolcissa keväällä 1962, jolloin itse ystävyyskaupunkiasiaa ilmeisestikään ei käsitelty. Tauszig käytti syntynyttä yhteyttä kuitenkin hetimiten hyväkseen ja kysyi myöhemmin alkukesästä Viljaselle lähettämässään kirjeessä, miten olisi edettävä, jos Miskolcin ja Tampereen välille haluttaisiin solmia ystävyyskaupunkisopimus. Viljanen oli vastannut, että unkarilaisen osapuolen tulisi ottaa yhteys Tampereen kaupunginjohtajaan ja ehdottaa veljes- tai ystävyyskaupunkisuhteen luomista.

Tampereella säilyneistä asiakirjoista ei voi päätellä, miten asian valmistelu oli edennyt Unkarissa. Lehtori Tauszig ilmeisestikin käynnisti valmistelut, mutta on mahdotonta sanoa, missä määrin hän oli aloitteentekijä vai otettiinko häneen suomenkielentaitoisena yhteyttä kaupunkineuvoston taholta. Mahdollista on toki sekin, että siemen oli jo lähtenyt itämään Viljasen ja Tauszigin tapaamisen yhteydessä. Tauszig esiintyy kirjeessään kuitenkin aloitteentekijänä, joka on selvittänyt ennen yhteydenottoa Tampereelle, että Miskolcin kaupungin johto (kaupunkineuvoston toimeenpanevan komitean puheenjohtaja) suhtautuu myönteisesti hankkeeseen. Myös toisen poliittisen ryhmittymän, Isänmaallisen kansarintaman edustajien kanssa oli keskusteltu.

Hitaasti kiiruhtava hallinto

Paavo Viljanen otti 27. syyskuuta 1962 yhteyden kaupunginjohtaja Erkki Lindforsiin kertoen Tauszigin yhteydenoton taustoja. Kirjeessään Lindforsille Viljanen kertoo, ettei Tauszig Viljasen saaman kortin perusteella ole – toistaiseksi – saanut mitään vastausta Tampereen kaupungilta. Viljanen yritti siis hienotunteisesti kiirehtiä asiaa. Hän kertoo lehtori Tauszigin taustoista pitkäaikaisena Suomenystävänä ja Miskolcin kaupungista unkarilaisen raskaan teollisuuden keskuksena ja – Budapestin jälkeen – yhtenä maan suurimmista kaupungeista.

Selvästikin Viljasen viesti on, että Miskolc Tamperetta muistuttavana teollisuuskaupunkina olisi sopiva unkarilainen ystävyyskaupunki.

Miskolcin ja Tampereen ystävyyskau-

№ 4

Ystävyyssuhteiden solmiaminen unkarilaisen Miskolcin kaupungin kanssa

Ent. lehtori Mária Tauszigin kirje 24.7.62:

"Paras Herra kaupunginjohtaja,

Unkarissa on jo kahdella kaupungilla Suomalainen sisarkaupunkia /tai veljesk ?/ ja Miskolc, joka on Unkarin suurin teollisuuskaupunki ja muutenkin toinen suurin kaupunki, haluaisi jo kauan saada myös vastaavaa sisarkaupunkia Suomesta ja vielä juuri Takperea.

Kesän alussa kävi luonani odottamatta rovasti P. Viljanen, siksi kysyin myöhämmin häneltä - toki vain kirjellisesti - sopisiko suunnitelmamme Tamperella. Hän neuvoi minulle kääntymään Herra Kaupunginjohtajan luo. Nyt siis pyydän Teitä vastaamaan, voimmeko tästä asiasta puhua. Jos sopii, niin kirjoitavat virallisesti Kaupungin Neuvoston puolelta viralliset henkilöt, ja myöskin Kansallisen Rintaman puolelta, koska me neuvotelimme heidän kanssa suunnitelmastamme.

Haluaisin kertoa, että Miskolc on maassa ensimäinen ja tähän asti ainoa kaupunki, jossa on Suomen Ystävien Kerho /nykyisin laajenimme sen nimen Suomalais-Ug'laiseksi Kerhoksi/ ja meillä on aika vilkas kerhoelämä ja joskus saamme Suomalaisia vieraitakin klu'bii'llallemme. Nytkin odotan elokuuksi tai syyskuuksi toimittajaa Eila Jokelaa luoksemme.

Muuten kävi suurlähettilänne Toivo Heikkilä rouvineenkin jo täällä kerhomme juhlaillalla ja toivottavasti saamme ensi talvella tai vielä keväällä Teitäkin, Herra kaupunginjohtaja, tervehtiä täällä kaupunginne puolesta.

Tamperella oli minulla aina useampia ystäviä; nytkin herrasväki Horellia ja nuorempmasta sukupolvesta Simo János Talvitietä, joka sai toisen, unkarilaisen nimensä juuri Miskolcissa: sähköitse.

Suosiollista vastausta odottaen lähettää parhaita terveisiään

Miskolc, v:na 1962. heinäkuun 17:na p:nä.

Tauszig Mária, ent. lehtori
Miskolc, Felszabaditók utja 30."

Kuva yllä: Tästä kaikki alkoi: Lehtori Mária Tauszigin kirje kaupunginjohtaja Erkki Lindforsille 17. heinäkuuta 1962. Kuten kirjeestä ilmenee, sitä oli edeltänyt valmistelutyö Miskolcissa ja mm. tapaaminen ja kirjeenvaihto rovasti Paavo Viljasen kanssa. Kirje on kopioitu kaupunginhallituksen esittelylistaan 26.3.1963. Se on asiana N:o 4 kapunginjohtaja Lindforsin listalla.

punkisuhteiden solmiminen ei – Viljasen hoputtamisesta huolimatta – siis tapahtunut hetkessä. Kaupungin johto odotti lähes 9 kuukautta eli varsin pitkään ennen kuin otti käsiteltäväkseen Tauszigin kirjeen, jossa asia oli otettu esille. Kaupunginhallitus päätti varsin laimeasti vasta 25.3.1963, ”ettei Tampereen kaupungilla ollut mitään sitä vastaan, jos Miskolcin kaupunki haluaa solmia ystävyyssuhteet Tampereen kaupungin kanssa”.

26.3.1963 N:o 1109

Lehtori Mária Tauszig
Miskolc

Unkari

Kiittäen ystävällisestä kirjeestänne esitän valitteluni sen johdosta, että vastaukseni on jäänyt näin myöhäiseen. Syynä tähän on ollut ensinäkin se, että Tampereen kaupungilla on jo ystävyyssuhteet Norrköpingin, Trondheimin, Odensen, Kievin, Lodzin, Karl-Marx-Stadtin, Linzin ja Essenin kaupunkeihin, joiden kanssa viime aikoina on oltu erittäin kiinteässä yhteydessä. Myöskin olen itse vakavasti sairastanut, mikä myöskin on viivyttänyt esittämänne asian esille ottamista.

Eilen pidetyssä Tampereen kaupunginhallituksen kokouksessa esittelin kirjeenne. Kaupunginhallitus päätti esityksestäni, ettei Tampereen kaupungilla ole mitään sitä vastaan, jos Miskolcin kaupunki haluaa ystävyyssuhteet Tampereen kaupungin kanssa. Edellä olevan saatan täten kunnioittavasti tietoonne ja lähetän samalla parhaimmat tervehdykseni.

Kunnioittaen
E Lindfors

Päätöksestä kertova kirje lähti Tauszigille seuraavana päivänä. Esitellessään asian kaupungin hallitukselle Lindfors siteeraa em. Viljasen kirjettä ja tekee päätösesityksen:

Koska vastaavanlaisia ystävyyskaupunkisuhteita on kaupungillamme verrattain runsaasti, en ole halunnut tämän asian käsittelyä kiirehtiä. Kun aloitteeseen kuitenkin on kohtuullista jokin kanta ottaa, niin olen lopulta päätynyt ehdottamaan,

että kh [kaupunginhallitus] päättää ilmoittaa lehtori Maria Tauszigille, ettei Tampereen kaupungilla ole mitään sitä vastaan, jos Miskolcin kaupunki haluaa solmia ystävyyssuhteet Tampereen kaupungin kanssa.

Miskolc kiirehtii

Vastaus Unkarista tuli hyvin nopeasti. Kaupunginhallitukselle annettiin tiedoksi huhtikuussa Miskolcin kaupungin toimeenpanevan komitean puheenjohtajan László Feketen 2.4.1963 päivätty kirje, jossa lausuttiin, että kaupunginjohtaja olisi tervetullut vierailemaan 4–5 -jäsenisen valtuuskunnan johtajana touko- tai kesäkuussa 1963 ystävyys- ja veljeskaupunkisuhteiden rakentamiseksi. Kaupunginhallitus päätti kuitenkin 29.4. vain merkitä kirjeen tiedoksi sekä ”erikseen aikanaan tehtävän esityksen pohjalta päättää kirjeen aiheuttamista toimenpiteistä”. – Miskolcista saatu nopea vastaus asiassa, jotaTampereella oli ”makuutettu” lähes 9 kuukautta on varsin selvä osoitus siitä, että Miskolc todella halusi Tampereen ystävyyskaupungikseen ja että hankkeen takana tai aloitteentekijänä ei ollut Tauszig vaan Miskolcin kaupungin johto.

Tampereen kaupungilla ei kuitenkaan ollut asiassa kiire. Syyt hitaaseen etenemiseen ilmenevät kaupunginjohtaja Erkki Lindforsin Tauszigille lähettämästä kirjeestä ja asian esittelystä kaupunginhallitukselle: kaupungilla oli jo monia hyvin toimivia ystävyyskaupunkisuhteita ja uusien solmimises-

sa haluttiin edetä ”ajan kanssa”. Miskolcin ehdottamaa pikaista vierailua ei toteutettu, sillä asiaan palattiin seuraavan kerran seitsemän kuukauden kuluttua, saman vuoden joulukuussa. Kaupunginhallitus päätti 9. joulukuuta 1963 kaupunginjohtaja Lindforsin esittelystä (§ 842 Kaupungin edustajien matka Miskolcin kaupunkiin Unkariin), ”että maalis-huhtikuussa [1964] lähetetään edustajisto, että matkan johtajana on rovasti Paavo Viljanen ja seurueen muina jäseninä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja ja rva Reino Lahtinen sekä sihteeri Martti Hussi, sekä että tästä matkasta aiheutuvat kustannukset kaupunginhallituksen varamäärärahasta”.

Kaupungin johdon ensimmäinen vierailu Miskolciin

Matka todella toteutuikin, mutta pöytäkirjan marginaaliin tehdyn lyijykynämerkinnän mukaan ”Silo lähti” eli rovasti Viljanen ei ollut mukana delegaatiossa vaan toinen kokoomuspoliitikko Yrjö Silo, silloinen Yhteiskunnallisen Korkeakoulun talousjohtaja ja aiempi Pirkanmaan liiton – eli maakuntaliiton – toiminnanjohtaja. Mitään mainintaa matkan tuloksista kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa ei kuitenkaan ole vuoden 1964 puolella, mutta noista kaupunginhallituksen päätöksistä v. 1963 lasketaan ystävyyskaupunkisuhteen alkaneen..

Syynä siihen, että Kalevan seurakunnan kirkkoherra Paavo Viljanen nimettiin delegaation johtajaksi, oli tietysti se, että Viljanen osasi unkaria. Hän oli opiskellut lukuvuonna 1931—1932 Luoteis-Unkarissa, Sopronin teologisessa akatemiassa järjestyksessä toisena suomalaisena pappisstipendiaattina, hänen jälkeensä lukuvuodeksi 1933—1934 Soproniin lähti Jouko Karanko, hänkin monelle tamperelaiselle tuttu Unkarin ystävä, joka toimi vuosikymmeniä Lempäälän yhteiskoulun rehtorina.

Näin hiukan onnahdellen ja väkinäisesti lähti liikkeelle Tampereen ja Miskolcin ystävyys. Varsinaista sopimusta ystävyyskaupunkisuhteen solmimisesta ei ole tallella, mutta asiassa tehdyt päätökset de facto osoittavat, että tällainen suhde kahden kaupungin välille oli syntynyt.

Jälkiepisodi

Tampereen kaupungin aiempi koulutuspäällikkö, opetusneuvos Erkki Haapio on haastattelussa arvellut, että Tampereen valikoitumiseen Miskocin ystävyyskaupungiksi on voinut vaikuttaa miskolcilainen poliitikko, valtiosihteeri, hallitusneuvos sekä vt. ministeri Rudolf Rónai, joka toimi myös Helsingin suurlähettiläänä 1968—1976. Ystävyyskaupunkosopimuksen solmimisen aikoihin hän oli kuitenkin Unkarin lentoliikennettä koskevissa hallinnollisissa tehtävissä ministeriötasolla. Tämä ei tietenkään poista sitä mahdollisuutta, etteikö hän arvovaltaisena taustavaikuttajana “olisi vedellyt naruista kulisseissa” eli antanut neuvoja Miskolcin kaupungin johdolle. Arvailujen varaan tässä yhteydessä jää jossain määrin edelleenkin, kuka oli Unkarissa varsinainen aloitteentekijä tai idean isä.

Tenho Takalo

Sopron – Unkarin uskollisin kaupunki

Jos Budapest alkaa käydä jo tutuksi, voi uusia matkakohteita etsivä suunnata katseensa vaikkapa länteen. Lähellä Itävallan rajaa, parisataa kilometriä Budapestistä, sijaitsee **Sopron**in kaupunki. Sijaintinsa takia Sopronissa voi helposti vierailla myös naapurimaasta: Wienistä Soproniin hurauttaa junalla tunnissa. Itse aloitin viimekesäisen interrail-matkani Sopronista, ja kaupunki osoittautui yhdeksi reissun mukavimmista paikoista.

Antiikista Trianoniin

Sopronista puhuttaessa ei ole liioittelua aloittaa sanomalla ”jo muinaiset roomalaiset”. Sopron perustettiin roomalaiskaupunki **Scrabantia**n paikalle, ja alueella on ollut asutusta jo pronssikaudella. Antiikin aikaisen linnoituksen rakenteet ovat yhä nähtävillä.

Ottomaanien vallan aikana 1500-luvulla Sopronista tuli tärkeä keskus kolmeen osaan hajonneelle Unkarille. Kaupunki ei jäänyt turkkilaisvallan alle, minkä takia sinne virtasi pakolaisia Unkarin menetetyiltä alueilta.

Aina Sopron ei ole ollut onnekas: vuonna 1676 suurin osa keskiaikaisesta

Vasemmalla: Sopronin tunnelmallista vanhaa keskustaa kujineen ja kirkkoineen

OikeallaPaprikakanaa, ankankoipia vai kasvispyöryköitä? Lounas nautitaan asiaankuuluvasti Soproni Ászok -oluen kanssa.

kaupungista paloi raivoisassa tulipalossa. Kaupungin barokkihenkinen keskusta on perua tulipalon jälkeisestä jälleenrakennuksesta.

Entä se uskollisuus? Ensimmäistä maailmansotaa seuranneissa Trianonin rauhanneuvotteluissa vuonna 1921 Sopron sai päättää, liitetäänkö se Itävaltaan vai jääkö se Unkarin puolelle. Asiasta järjestettiin kansanäänestys, ja Sopron jäi unkarilaiseksi. Siitä lähtien se on kantanut arvonimeä uskollisin kaupunki, *”a leghűségesebb város”*, ja joulukuun neljättätoista juhlitaan koko Unkarissa uskollisuuden päivänä.

Autenttista tunnelmaa

Nykypäivänä Sopron tarjoaa matkailijalle upeasti kunnostetun, historiallisen miljöön ja vilkkaan kulttuurielämän. Vanhankaupungin mukulakivikaduilta löytyy valtavasti pieniä ja isompia museoita, gallerioita ja putiikkeja. Matkamuistokojuja ja krääsäkauppoja pursuaviin turistikohteisiin verrattuna Sopron on rauhallinen näky. Vanhaa miljöötä ei ole valjastettu rahastamiseen yhtä pahasti kuin suuremmissa turistikeskuksissa, ja kesäkuisena päivänä saatoimme olla ainoat ihmiset kävelemässä kiemuraisia katuja.

Kaupungin hintataso on Budapestiin verrattuna vielä edullinen, ja majoittua pystyy huokeimmillaan kymmenellä eurolla yötä ja henkilöä kohden. Tunnelmallisia illallisravintoloita on keskustassa tiuhaan. Turistiansoja ei vielä tarvitse pelätä, vaan kaupungista löytyy pienellä etsimisellä loistavia lounaspaikkoja, jotka tarjoilevat herkullista unkarilaista kotiruokaa.

Palatseja ja patikointia

Sopronin museoita kolutessa viettää helposti useammankin päivän. Omalle kohdalleni

Hiljaiseloa Sopronin idyllisillä nupukivikaduilla. Turistit eivät vielä ole saapuneet.

sattui onnekkaasti Museoiden yö, jolloin kaikki kaupungin museot olivat ilmaisia. Kun istui kaupunginmuseon sisäpihalla ilta-auringossa ja nautiskeli ilmaista *zsíros kenyériä* (proosallisesti rasvaleipä) ja paikallista viiniä, tuntui hetki melko täydelliseltä. Erilaisista teemapäivistä ja tapahtumista kannattaakin ehdottomasti ottaa selvää, jos suunnittelee omaa matkaa.

Kaupungin lähiympäristö kannattaa myös hyödyntää, jos kaupungissa lomailee pidempään. Sopron tarjoaa hyvät mahdollisuudet patikointiin, pyöräilyyn, ratsastukseen ja muuhun retkeilyyn. Läheisessä **Fertőd**in pikkukaupungissa sijaitsee **Eszterházy**-aatelissuvun upea palatsi, ja läheltä löytyy myös **Fertőszéplak**in museokylä. Näissä kohteissa en omalla Sopronin-visiitilläni ehtinyt käydä – takaisin on siis päästävä.

Alma Peltola
Lähteet: www.sopron.hu

JORMA PERÄLÄ

Miten minusta tuli Unkarin ystävä?

Unkarin vuoden 1956 kansannousu herättää abiturientissa pysyvän kiinnostuksen Unkaria ja unkarilaisia kohtaan.

Olin lokakuussa 1956 Lappeenrannan Lyseon viimeistä luokkaa käyvä abiturientti, joka valmistautui seuraavan vuoden kevään ylioppilaskirjoituksiin. Voi sanoa, että aloin seurata melko tiiviisti maailmanpoliittisia tapahtumia melkein heti, kun opin kunnolla lukemaan. Eipä siis ihme, että kun tuon kuukauden loppupuolella alkoi kuulua kummallisia uutisia siitä, että unkarilaiset ikätoverini ja meitä hieman vanhemmat opiskelijat ja koululaiset olivat uskaltautuneet esittämään vaatimuksia maan miehittäneelle ja Unkarin sosialistiseen systeemiin pakottaneelle Neuvostoliitolle ja sen tuella valtaa pitäville unkarilaisille stalinisteille, seurasin suurella kiinnostuksella ja myötätunnolla unkarilaisten pyrkimystä hankkia itselleen enemmän vapautta ja oikeutta. Kun Unkarin työläiset suurin joukoin liittyivät kansannousuun mukaan, tapahtuma sai hyvin valtaisat mittasuhteet.

Nuoresta iästäni huolimatta olin varma siitä, että Neuvostoliitto ei tule kaihtamaan siinäkään tilanteessa mitään keinoja pitääkseen Unkarin tarpeelliseksi katsomassaan ruodussa. Olin 2-vuotias Suomen talvisodan syttyessä ja 7-vuotias jatkosodan loppuessa Suomen ja Neuvostoliiton välillä.

Varhaislapsuuteni aika kului siten Suomen ja Venäjän jatkuvassa vihanpidossa. Molemmat vanhempani olivat Etelä-Pohjanmaalta ja tulleet Lappeenrantaan vain hieman ennen syntymääni. He olivat lähtöisin samasta kylästä Ylistarosta ja koska Lappeenranta oli useaan otteeseen sotavuosina sotatoimialueeksi määritelty siviiliväestölle sopimaton paikka, asuimme äitini sekä veljeni Jaakon ja sisareni Ainon kanssa pitkiä aikoja Ylistarossa vanhempieni omistamassa talossa. Myöhemminkin rauhan tultua nuoruusvuosinani vietin kesät Ylistarossa. Suuri osa kyläläisistä oli sukulaisiamme. Eteläpohjalaisten silloin yleinen suoranuottisen lohduton käsitys Venäjästä ja venäläisistä on yleisesti tunnettu eikä sitten koulussa Lappeenrannassakaan tilanne ollut juuri toisenlainen.

Suuri osa luokkatovereistani oli luovutetusta Karjalasta lähtöisin ja koulunkäynti heillä tapahtui usein hyvinkin vaikeissa oloissa. Monet olivat menettäneet isänsä ja usein muitakin sukulaisiaan sodassa. Vähän suuremmat luovutetulta alueelta lähtöisin olevat pojat saattoivat kertoa juttuja siitä, kuinka he olivat puikahtaneet rajan yli katsomaan entistä kotiseutuaan. Rajan ylittäminen silloisissa olosuhteissa oli meistä jonkinlainen sankariteko, sillä kiinnijääminen olisi voinut olla hyvinkin kohtalokasta. Se, että pojat halusivat nähdä entisen kotinsa, herätti tietysti sympatiaa. – Saattoi näissä jutuissa tietysti olla paljon liioitteluakin, mutta toisaalta on otettava huomioon, että uusi raja oli vedetty monen kunnan läpikin niin, että

Gyulan kylpylä Kaakkois-Unkarissa on monille tuttu virkistaytymispaikka. Helsingin yhdistys on järjestänyt sinne matkoja jo useamman vuosikymmenen aikana.

useissa tapauksessa evakkopoikien entinen koti oli hyvinkin lähellä rajaa, joten eiköhän tuollaisia rajanylityksiä jossain määrin todella tapahtunut.

Rauhan tultua monet sota-aikana ilmestyneet Venäjää koskevat kirjat tulivat kielletyiksi, mutta niitä oli silloin vielä kodeissa runsaasti ja me pojat lainailimme niitä toisiltamme lukien niitä ehkä sitäkin kiinnostuneempana, kun tiesimme kirjat kielletyiksi.

Edellä kerrottu huomioon ottaen eiole ihme, että rauhan tultua virallisessa mediassa olevat jutut Neuvostoliiton rauhanrakkaudesta ja anti-imperialismista sekä reaalisosialismin ihanuudesta eivät saaneet minkäänlaista vastakaikua minussa eikä yleensäkään kaveripiirissäni. Meillä oli taipumus tuolloin nähdä kaikki konfliktitilanteet mustavalkoisina siten, että jos Venäjä oli kiistassa osapuolena, se oli automaattisesti aina väärässä oleva osapuoli. Myöhemmin iän karttuessa tasapainoisempi näkemys pakostakin voitti vähitellen alaa. Venäjä on minua kuitenkin myös kiinnostanut nuoresta pitäen ja kirjoitin siitä ylioppilaskirjoituksissa aineenkin: ”Maa,joka minua kiinnostaa”.

Varmaan edellä kerrotusta taustasta myös johtui, että vaikka toisaalta pidin alusta alkaen unkarilaisten kielisukulaisten kansannousua tuhoon tuomittuna, tunsin toi saalta suurta sympatiaa heitä kohtaan, koska

Näkymä Gyulan kylpylän termaalivesialtaasta. Siellä ollessa ei kylmäkään ulkoilma haitannut.

ajattelin, että venäläiset miehittäjät ja heidän tuellaan valtaa pitävät unkarilaiset stalinistit olivat kiusanneet unkarilaiset niin ahtaalle, että varsinkin Unkarin nuori kansanosa katsoi olevansa pakotettu nousemaan epätoivoiseen kapinaan. Kenties osa unkarilaisista kapinaan nousseista erehtyi kuvittelemaan, että amerikkalaiset tai sen liittolaiset tulisivat auttamaan heitä, mutta suomalaisilla oli omat kokemuksensa muiden lähes olemattomasta avusta hädän hetkellä, eikä sellaiseen täällä uskottu.

Erityisesti mieleen jäivät jo vuonna 1956 nimet Mátyás Rákosi ja Ernő Gerő erityisen vihattuina kommunistijohtajina.

Myöhemmin Sándor Kopácsi, Budapestin kansannousun aikainen poliisipäällikkö, kirjoitti kirjan ” Unkarin murhenäytelmä ”, joka on myös suomennettu. Siinä hän muun muassa kertoo, että verrattain pian Stalinin vuonna 1953 tapahtuneen kuoleman jälkeen Neuvostoliiton johtajat Malenkovin johdolla olivat kutsuneet Rákosin seurueineen Moskovaan ja varoittivat häntä jatkamasta entistä politiikkaansa.

Heidän vaatimuksestaan Rákosin oli jaettava valtaansa Imre Nagyin kanssa siten, että Nagysta tuli pääministeri, mutta Rákosi säilyi puoluejohtajana ja siten Unkarin tärkeimpänä johtomiehenä.

Mielenkiintoinen on mm kirjassa esitetty Neuvostoliiton todelliseksi johtajaksi piakkoin nousemassa olevan Nikita Hrushtshevin huutamalla esittämä kommentti:

”Te vahingoitatte pahasti kansaanne! Teette rikoksen toisensa jälkeen! Mikäli tämä jatkuu näin, tulevat ihmiset sontahankoineen ja heittävät teidät pellolle!”

Venäläiset kai toivoivat, että Nagy toisi tarpeellista liennytystä vallankäyttöön samalla kun Rákosi kuitenkin pitäisi Unkarin riittävän kaidalla sosialistisella tiellä, mutta Kopácsikin toteaa, että siitä ei tullut mitään. Parkkiintuneen stalinistin oli mahdoton ymmärtää lievempää ajattelua edustavaa ehkä hieman yli- ihanteellistakin kommunistia, jollainen Imre Nagy lienee ollut. Venäläisten toivomia kompromisseja ei miesten välille syntynyt, vaikka sellainen kehitys olisi ehkä ollut Unkarille onneksi verrattuna siihen, mitä sitten todellisuudessa tapahtui.

Venäläisten menettelyssä kansannousun aikana oli erikoisia piirteitä. Muun muassa he lokakuun lopussa vetivät joukkojaan pois etenkin Budapestista ja uskottelivat unkarilaisille, että he ovat lähdössä kokonaan pois Unkarista. Kuitenkin pian marraskuun alussa he toivat uusia joukkoja suuret määrät rajan yli ja näiden joukkojen tehtävä oli sitten lopullisesti likvidoida armottomin keinoin Unkarin kansannousu. Muistelen, että vuonna 1956 esitettiin väitteitä, että osa venäläisistä joukko-osastoista olisi alkuvaiheessa osoittautunut epäluotettaviksi, ja siksi pidettiin parempana tuoda uudet joukko-osastot Unkariin. Väitettiin myös, että iso osa uusista Unkariin komennetuista joukoista olisi ollut Uralin takaisilta alueilta.

Kun Imre Nagy:n hallitus huomasi, että venäläiset joukot tulevat takaisin, Nagy katkeroitui ja hänen hallituksensa julisti Unkarin puolueettomaksi maaksi ja eronneeksi Varsovan liitosta vedoten Yhdistyneisiin kansakuntiin. Näin kai oli menetetty viimeinenkin toivo kompromissista venäläisten ja Nagyn hallituksen välillä. Samaan aikaan Nagy:n hallituksen ministeri János Kádár oli mitään ilmoittamatta kadonnut neuvottelemaan Neuvostoliiton johtajien kanssa ja ilmaantui sittemmin Keski-Unkariin perustaen uuden hallituksen ja pyytäen Neuvostoliiton joukkojen apua sosialismin pelastamiseksi Unkarissa. Kansannousun puolelle asettuneet pääministeri Imre Nagy ja Unkarin armeijasta kapinaan liittynyt eversti ja Nagyn puolustusministeriksi nimittämä Pál Maléter teloitettiin monen muun ohella ja Kádárista tuli Unkarin johtava poliitikko pitkäksi aikaa. Kapinallisten rankaisu oli ankaraa. Tosin pahimpana rankaisujen toimeenpanoaikana Kádár väistyi joksikin aikaa alempaan ministerin asemaan ja tuona aikana pääministerinä oli kovan linjan kommunistina tunnettu Ferenc Münnich. Erityisesti mieleeni on jäänyt, että jopa alaikäisinä kapinaan osallistuneita poikia ja tyttöjä kerrottiin tuomitun kuolemaan ja asian kaunistelemiseksi teloitus pantiin toimeen heidän täytettyään 18 vuotta.

Kádárin valtaannousu ei tietenkään tapahtunut kauniisti, mutta olisi kuitenkin väärin verrata häntä Rákosiin, vaikka tietääkseni monet unkarilaiset edelleen vihaavat myös hänen muistoaan. Suhteellisen pian olojen vakiinnuttua hänen johdollaan käynnistyi ns gulassikommunismi, jonka seurauksena Unkarissa oli vapaammat olot kuin yleensä muissa sosialistisissa maissa. Erityisen tärkeitä olivat hänen johdollaan tehdyt maataloutta koskevat uudistukset, vaikka kollektiivinen maatalous periaat-

teessa säilytettiinkin. Kádárin hallitus toteutti uudistuslinjaansa pitämättä siitä melua ulkomailla, ja näin varoi ärsyttämästä Neuvostoliittoa.

Yhteenvetona voin todeta, että Unkarin kansannousu 1956 synnytti minussa ystävyyden tunteen Unkarin kansaa kohtaan ja samalla pysyvän kiinnostuksen tuona aikana Unkarissa sattuneita historiallisia tapahtumia kohtaan. Ehkä eräs asiaan vaikuttanut seikka on se, että kapinalliset olivat suureksi osaksi suunnilleen minun ikäisiäni tai vain vähän vanhempia poikia ja tyttöjä. Kansannousu pakotti Neuvostoliiton paljastamaan korttinsa maailmalle tavalla, jota se ei varmasti olisi halunnut. Kopácsin kirjasta saa kyllä yleiskuvan siitä, miten kapina kukistettiin sen päänäyttämöllä Budapestissä, mutta kapinan aikaiset tapahtumat muualla Unkarissa, esimerkiksi Tampereen ystävyyskaupunki Miskolcissa, ovat jääneet minulle, ainakin toistaiseksi, epäselviksi. Myös olisi kiinnostavaa tietää enemmän kapinaa kukistamassa olleiden venäläisten kokemuksista ja ajatuksista, mutta siitä taitaa olla vaikea saada nyt jälkikäteenkään luotettavia tietoja.

Vielä eräs kiinnostava kysymys on se, miten unkarilaiset nyt jälkikäteen eri piireissä suhtautuvat vuoden 1956 kapinaan. Kaikkihan eivät suinkaan osallistuneet kapinaan, vaan monet katsoivat tapahtumia sivusta. Esimerkiksi monet Unkarin armeijan varuskunnat pysyivät puolueettomina jakaen tosin usein aseita kapinaan nousseille kansalaisille. Niitäkin oli, jotka olivat osallisina jopa kapinan kukistamisessa, ja eräät valtion turvallisuuspalvelussa työskennelleet tulivat lynkatuiksi kapinaan nousseiden väkijoukkojen toimesta Budapestin kaduilla. Mitä heidän elossa olevat omaisensa mahtavat ajatella? Kansannousun vuosipäivä on suuri juhlapäivä Unkarissa, joten unkarilaisten valtaenemmistön mielipide on täysin selvä, mutta onko olemassa myös merkittävässä määrässä sellaisiakin unkarilaisia piirejä, jotka eivät syystä tai toisesta vieläkään mielellään halua muistella vuoden 1956 tapahtumia.

Yhteydenotto Unkarin kansantasavallan lähetystöön ja Suomi-Unkari Seuran jäseneksi liittyminen

Olin joskus vuoden 1965 tienoilla VR:n rautatiehallituksen tutkimuselimessä tutkijana. Välillä kahvitauoilla ja ruokatunneilla keskustelin usein työtoverien kanssa yhteiskunnallisista asioista ja usein otin esille myös Unkarin tapahtumat. Tutkimuselimen kaveritkin kiinnostuivat Unkarin kansannoususta ja niin otimme yhteyttä Unkarin lähetystöön ja kerroimme, että meitä on täällä keskustelupiiri, joka haluaisi saada materiaalia Unkarin kansannoususta vuonna 1956. Lähetystöstä vastattiin, että he palaavat asiaan selvitettyään ensin, mitä materiaalia on saatavilla.

Jonkin ajan kuluttua saimme ystävällisen kirjeen, jossa todettiin, ettei valitettavasti ole lähetettävissä vuoden 1956 kansannousua koskevaa materiaalia, mutta he lähettävät teille muuta Unkaria koskevaa aineistoa. Emme todellisuudessa olleet juuri odottaneetkaan pyytämäämme aineistoa, vaan halusimme testata lähetystön reaktiota. Toisaalta panin myönteisenä merkille lähetetyn kirjeen ystävällisen sävyn ja mielestäni saamamme aineisto Unkarista oli myös kiinnostavaa.

En tarkalleen muista, milloin liityin

Näkymä Gyulan markkinatorilta, josta sai edullisella hinnalla hyvinkin käyttökelpoista tavaraa. Meillä on yhä käytössä sieltä ostettu sähköherätyskello.

Suomi-Unkari Seuran Helsingin osastoon, mutta se tapahtui joskus Rudolf Rónain ollessa ensimmäisiä vuosiaan Unkarin suurlähettiläänä Suomessa. Koska Rónai aloitti kautensa Suomessa vuonna 1968, liittymiseni tapahtui joko 1960-luvun lopussa tai viimeistään heti seuraavan vuosikymmenen alussa. Koska minulla oli töissäni jatkuvasti sellaisia ajankohtia, jolloin oli vaikeaa sitoutua joihinkin vapaa-ajan viettoon tai harrastustoimintaan liittyviin aikatauluihin, en pitkiin aikoihin ollut aktiivinen jäsen seurassa, mutta seurasin tarkasti kaikkea materiaalia, mitä sain seuralta. Helsingin osaston tiedotteista seurasin erityisellä mielenkiinnolla osaston unkarinkielen opetustoimintaa koskeneita ilmoituksia samoin kuin seuran järjestämiä matkoja Gyulan kylpylään.

Vuonna 1982 tehty matka Unkariin.

Vasta 1980-luvulla aloin tehdä myös omia matkoja Unkariin. Erityisesti mieleeni on jäänyt vuonna 1982 tekemäni matka.

Vuonna 1982 tein puolisoni Liisan kanssa matkan Budapestiin. Oli erikoista,

että jo sosialistisen maan rajavartija oli hyvin ystävällinen meitä kohtaan. Majoituimme silloiseen Szabadság-hotelliin lähellä Budapestin itäistä rautatieasemaa. Siellä saimme hotellin ravintolassa ihmeen ystävällisen kohtelun. Koska puhuimme molemmat saksaa, yritimme tehdä tilauksia saksaksi, mutta ravintolassa oli kaksi vanhempaa suomea puhuvaa tarjoilijaa, ja meidän tuli tehdä tilauksemme heille suomeksi. Jos paikalla oli joku nuorempi suomea osaamaton tarjoilija, hän välittömästi lähti noutamaan jompaakumpaa näistä suomea puhuvista tarjoilijoista. Yleensähän suomalainen saa välittömästi unohtaa äidinkielensä, kun jättää maansa rajat, joten tämä ystävällisyyden osoitus tuntui suorastaan käsittämättömältä.

Kävimme vierailuilla Gyulan vanhainkodissa, joka oli siisti ja kodikkaan oloinen. Vanhukset olivat pirteitä ja lauloivat mielellään. Monella oli vielä hyvä kaunis lauluääni. Vanhukset olivat ostaneet oikeutensa päästä tähän korkeatasoiseen vanhainkotiin.Unkarilainen oppaamme Kalle (Károly Dima) opasti meitä Gyulassa. Tässä hän on Gsulan vanhainkodin asukkaiden ympäröimänä.

Kerran istuin Liisan kanssa hotelliravintolan baaritiskillä ja toisella puolella istui riikinruotsalainen mies. Hän istui pitkään sanomatta mitään, mutta sitten anteeksi pyydellen kysyi, puhummeko me unkaria vai suomea. Ajattelin, että hänkin

on varmaan kuullut lukemattomia kertoja Ruotsissakin puhuttavan suomea, mutta ei pysty erottamaan sitä unkarista Niin kauas kuin kielemme ovat yli 4000-6000 vuoden aikana toisistaan eronneetkin, ääntämykseen ja intonaatioon on jäänyt paljon samaa.

-Tulkoon tässä väliin kerrotuksi, että kerran Suomen jo liityttyä Euroopan Unioniin osallistuin sosiaali- ja terveysministeriön työtovereitteni kanssa johonkin Euroopan Unionin järjestämään asiantuntijakokoukseen, ja illalla istuimme syömässä eräässä brysseliläisessä ravintolassa. Keskustelimme siinä pitkään keskenämme, ja sitten naapuripöydästä tuli kaksi miestä kysyen kohteliaasti ja anteeksi pyydellen, puhummeko me unkaria vai portugalia. Vastasimme heille, että he eivät olleet aivan väärässä, koska puhuimme suomea ja se kauempaa kuultuna kuulostaa unkarilta, joka on suomen kaukainen sukulaiskieli.

Tätä taustaa vasten tuntuu omituiselta, että jotkut Unkarin nuoren polven kansallismieliset kuulemma nykyään väittävät, että puhe suomen ja unkarin sukulaisuudesta on Moskovan kommunistien juoni ja tosiasiassa unkarilaiset polveutuvat hunneista tai joistain muista Aasiasta tulleista soturiheimoista.

Kuulemma unkarilaiset kielitieteilijät, jotka käsittelevät suomen ja unkarin kielisukulaisuutta, saavat jopa vihakirjoituksia ja -uhkauksia osakseen. Tämä on kovin valitettavaa. Terve isänmaallisuus on mielestäni hyvä asia, mutta jos kansallismielisyys äityy tosiasioiden kieltämiseksi ja tarpeettomaan epäeettiseen vihamielisyyteen muita kansallisuuksia kohtaan, ollaan arveluttavalla tiellä.

Mitä unkarilaisten geneettiseen perimään tulee, siitähän ei kaukainen kielisukulaisuus suomenkieleen kerro paljoakaan. vaan he voivat hyvin halutessaan pitää itseään hunnien tai muiden aasialaisten soturiheimojen jälkeläisinä!

Palatakseni vuoden 1982 Unkarin matkaani päätimme Liisan kanssa mennä Esztergomiin Tonavan mutkaan, ja meille tarjottiin oppaaksi Árpád-nimistä noin 60-vuotiasta miestä (valitettavasti hänen sukunimensä on häipynyt mielestäni), joka Moskvits-autollaan kuljetti meitä sekä erästä toista suomalaista pariskuntaa, jossa mies kertoi olevansa hyvin aktiivinen silloisen Perustuslaillisen oikeistopuolueen poliitikko. Hän esitti Unkarin kansallislaulun unkariksi, lauloi sitten saksaksi erään kansallissosialistisessa Saksassa suosiossa olleen laulun (Horst Wessel: die Fahne hoch), haukkui sitten venäläiset ja siinä sivussa muutkin Unkarin rajanaapurit ja kyseli Árpádilta, millä tavalla venäläiset ovat viime aikoina sortaneet unkarilaisia.

Huomasimme Liisan kanssa, että Árpád kävi hyvin varovaiseksi ja vastaili vältellen hyvin lyhyesti. Hän varmasti oletti joutuneensa provokaattorin kanssa tekemisiin. Seuraavana päivänä halusimme mennä Balatonille ja oppaaksemme osui taas Árpád, mutta tällä kertaa ei ollut muita turisteja mukana. Selitimme Árpádille, että vaikka Suomen ja Venäjän suhteiden historia onkin vaikea, suomalaiset ovat yleisesti järkiperäistä kansaa, jotka tajuavat, ettei ikuinen vihanpito Venäjän – tai silloisen Neuvostoliiton – kanssa ole ainakaan Suomen etu ja siksi Suomessa yleisesti kannatetaan asiallisia ja hyviä suhteita Venäjään. Sensijaan eilinen suomalaismies, jota varmaan hyvällä syyllä voi sanoa äärioikeistolaiseksi, ei oikein ollut päässyt vielä vanhoista vihanpitoajan

juoksuhaudoista.

Árpád vapautui silminnähtävästi ja alkoi avoimesti puhua kokemuksistaan. Vuoden 1956 kansannousussa hänen 14-vuotias poikansa tuli parlamenttitalon aukiolla ammutuksi, kun turvallisuuspalvelun miehet alkoivat katolta yhtäkkiä ampua konekivääreillä aukiolla olevia mielenosoittajia. Árpád oli omistanut ennen sosialismia jonkinlaisen tehtaan, mutta nyt hän opetti yliopistossa ja samalla opasti turisteja saadakseen ulkomaan rahaa. Hän sai kerran kolmessa vuodessa matkustaa ulkomaille, jos hänellä oli riittävästi ulkomaan valuuttaa. Árpád esitteli meille paikkoja. Hänen mielestään Unkarissa ei ollut sosialismin aikana saatu aikaan mitään kaunista ja näyttämiskelpoista, vaan kaikki kauniit rakennukset olivat vanhempaa perua. Luonnollisesti maksoimme Árpádille juomarahat ulkomaan valuutassa ja pistimme hänelle pöydän koreaksi ravintolassa. Valitettavasti

Egeriin vuonna 2007 suuntautuneen Jaakko Kuuselan johtaman kulttuurimatkan yhteydessä poikkesimme maaseutujakin katsomassa ja tässä meitä odottaa kiertoajelu. Vasemmalla Liisa ja Heikki Ahtiainen odottavat pääsyvuoroaan rattaille.

meillä oli sitten pitkä väli, ennen kuin seuraavan kerran matkustimme Unkariin, emmekä valitettavasti tavanneet tätä mielenkiintoista ja mukavaa miestä enää koskaan.

Kävelimme eräänä päivänä hotellilta Kerepesin hautausmaalle, jonne on haudattu suuri määrä historiassa tunnettuja unkarilaisia. Kiinnitimme huomiota myös siihen, että hautausmaan reunassa oli erillinen neuvostosotilaiden osasto. Siellä oli laaja kenttä Toisessa maailmansodassa kaatuneiden neuvostosotilaiden hautoja, mutta vähän sivummalla oli pienempi hauta- alue, jota aloin tutkia olemassa olevalla venäjän taidollani. Totesin, että kyse oli vuoden 1956 kansannousun kukistamisessa kaatuneiden neuvostosotilaiden haudoista. Kaikki kaatuneet eivät olleet kuolleet vuonna 1956, vaan siellä oli myös vuosina 1957-1958 kuolleita.

Tässä nautitaan hengen ja ruumiin ravintoa niinkuin kulttuurimatkaan kuuluukin. Kmetty Múzeum eli János Kmettyn elämää ja taidetta esittelevä museo Szentendressä on ”bongattu” ja on aika hengähtää hetki.

Museo toimii Ferenczy-museon filiaalina 1700-luvulta peräisin olevassa rakennuksessa. Kmetty, joka kuoli 1975, on tunnettun lukuisista omakuvistaan sekä asetelmistaa, plain air -kaudesraan ja kubismistaan sekä unkarilaisen aktivismina tunnetun taidesuunnan jäsenyydestä.

Viereisellä sivulla matkaiset viinikellarissa. Maistellaan viinejä ja saadaan varmaan kelpo ateriakin. Taustalla näkyy bassoviulu: mustalaisorkesteri on tauolla!

Etualalla oli rinnakkain kolmen sotilaan haudat, joista kaksi oli ollut upseereita ja yksi sotamies.

Nämä kolme sotilasta olivat saaneet, luultavasti postuumisti, Neuvostoliiton Sankarin (Geroj Sovietskogo Sojuza) arvonimen, mikä osoittaa, että neuvostoarmeija oli arvioinut näiden sotilaiden täyttäneen loistavasti saamansa määräykset harvinaisen kovissa paikoissa. Tällaisen arvion voinee katsoa välillisesti olevan kunniaksi myös heitä vastaan taistelleille unkarilaisille kapinallisillekin, joiden aseistus oli vaatimatonta venäläisiin verrattuna.

Aktiivinen osallistuminen Suomi-Unkari Seuran toimintaan.

Vuoden 2000 tienoilla, kun työkiireet eivät enää olleet esteenä, päätin ryhtyä aktiivisesti vaikuttamaan Suomi-Unkari Seuran Helsingin osastossa. Tulinkin pian valituksi osaston hallitukseen ja myöhemmin olin myös yhden kauden Suomi-Unkari Seuran hallituksessa. Samana vuonna, kun kauteni siellä loppui. muutin asumaan Tampereelle ja liityin heti Tampereen Suomi-Unkari Seuraan, jonka tiesin etukäteen hyvin toimivaksi seuraksi.

Helsingin osastossa aloitin opiskella unkarin kieltä, ja toimin myös kielenopetusvastaavana. Se tarkoitti, että laadin vuosittain anomukset valtionavuista kielenopetuskus-

tannusten rahoittamiseksi ja samalla kehittelin yhteistyössä valtion edustajan kanssa anomusmenettelyä siten, että verbaalinen puoli painettiin minimiin ja asiat esitettiin kiinteämuotoisilla taulukoilla.

Osallistuimme pari kertaa ystäväpariskuntamme Marja ja Heikki Ahtiaisen kanssa Guylan kylpylämatkoihin ja sitten useita kertoja Jaakko Kuuselan vetämiin kulttuurimatkoihin Budapestiin ja Egeriin. Helsingin osaston hallituksessa toimineet Antero Koski ja Sirkka Koskinen vetivät onnistuneesti hyvin pitkän ajan matkoja Gyulan kylpylään, ja niihin osallistui paljon Suomi-Unkari Seuran jäseniä muualtakin kuin Helsingistä, myös Tampereelta. Gyula on viehättävä kaupunki lähellä Romanian rajaa ja sen suuressa kylpylässä oli hyvät tilat ja palvelut lukuun ottamatta hotellia, joka olisi kaivannut remonttia.

Koska vietimme Gyulassa pitkähköjä aikoja, teimme myös matkoja muualle Unkariin sieltä käsin, ja näin nämä kaksi Gyulan matkaa auttoivat monipuolisesti tutustumaan unkarilaiseen elämänmenoon.

Ollessani Suomi-Unkari Seuran hallituksessa tulin nimetyksi Erkki Laitisen vetämään työryhmään, joka kehitteli Suomi-Unkari Seuran sääntöjä organisaation parantamiseksi. Työryhmässä oli Itä-Suomea edustavan puheenjohtajan lisäksi edustajat Turusta, Etelä-Pohjanmaalta, Pohjois-Suomesta ja itse edustin silloin Helsingin osastoa. Mielestäni puheenjohtaja oli taitava ja sen kaikki jäsenet hyvin motivoituneita ja yhteistyökykyisiä, joten työryhmän työhön osallistuminen oli hyvin mieluista minulle

. Seuralla oli aikaisemmin hyvin laaja hallitus, jolla tietysti pyrittiin laajaan ja hyvään järjestödemokratiaan, mutta ratkaisu ei ollut onnistunut. Hallituksen täysilukuinen koolle saaminen ei ollut helppoa ja se vaati kustannuksia. Näytti siltä, että todellinen päätösvalta oli valumassa suppealle työvaliokunnalle, vaikka sillä ei ollut edes virallista asemaa säännöissä. Siksi esitimme hallituksen supistamista, mutta sen vastapainoksi toimivaa hallituksen jäsenten varamiesjärjestelmää sekä alueellisesti lähellä olevien seurojen yhteistoiminnan tehostamista ja yleensä toimenpiteitä, joilla eri alueiden seurojen ääni saataisiin paremmin kuulumaan.

Myös esitimme puheenjohtajankin mandaattien rajoittamista kolmeen. Tietysti myöhemmässä käsittelyssä työryhmän ehdotuksia muokattiin niin, että saatiin aikaan laajalti hyväksymiskelpoinen uudistus, mutta pääpiirteissään työryhmä kuitenkin sai merkittävällä tavalla ehdotuksiaan läpi, joten mielestäni työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet voivat jälkikäteenkin olla tyytyväisiä aikaansaannokseensa.

Tampereelle – ja Miskolciin

Liityttyäni Tampereen Suomi-Unkari Seuraan osallistuin mm Seuran edustajien matkaan Miskolciin, joka on Tampereen ystävyyskaupunki. En ollut aikaisemmin käynyt Miskolcissa ja kuvittelin, että se oli hyvin leimallisesti teollisuuskaupunki. Matka oli erittäin mielenkiintoinen ja sain sekä kaupungista että siellä asuvista unkarilaisista Suomen ystävistä hyvin myönteisen käsityksen. He pitivät meitä kuin ”piispaa pappilassa”. Miskolcissa on paljon kauniita rakennuksia ja paikkoja, ja meillä oli tilaisuus tutustua myös mielenkiintoiseen Miskolcin yliopistoon sekä melko lähellä Miskolcia sijaitsevaan Slovakian puolelle jääneeseen entiseen unkarilaiseen Kassan

kaupunkiin. Totesin yksipuolisen käsitykseni Miskolcista pelkkänä teollisuuskaupunkina täysin vääräksi.

Lyhyesti sanottuna mielestäni sekä Tampere että Miskolc voivat olla hyvin tyytyväisiä ja ylpeitä ystävyyskaupungeistaan ja niiden välisestä vilkkaasta yhteydenpidosta.

Jorma Perälä

Kulttuurimatkan yhteydessä poikkesimme myös riistaravintolaan (Vadászetterem), jossa sai syödä hyvää ruokaa ja nauttia mustalaismusiikista. Kuvassa Liisa ja minä.

Ota käyttöösi yhdistyksemme Internet-sivut:

http://www.suomiunkari.fi/osastot/wordpress/tampere

Tampereen Suomi-Unkari Seura ry. on vuoden 2012 aikana ottanut käyttöön **Kairo Graphics Oy:n** suunnittelemat verkkosivut. Yhdistys vastaa sivujen ylläpidosta ja sisällöntuotannosta. Sivuille sijoitetaan kaikki osaston toimintaan liittyvät tapahtumat.

Yhdistyksen hallituksen piirissä on keskusteltu useassa eri yhteydessä tiedottamisen kehittämisestä. Neljännesvuosittain ilmestyvä oma lehti, **Unkarin Uutiset – *Magyar Hírek*** ei ole paras mahdollinen työkalu tähän tarkoitukseen. Tärkeimpänä syynä verkkosivujen käyttöönottoon oli halu tiedottaa aiempaa nopeammin yhdistyksen tapahtumista. Toinen syy on tietysti taloudellinen. Verkkosivujen ylläpito on olennaisesti taloudellisempaa kuin lehden ”julkaiseminen”, sillä yhden lehden, vaikka koko olisikin a5, painatus ja postitus maksavat sivumäärästä riippuen vähintäänkin 250 euroa. Myös lehden lakkauttaminen on ollut esillä yhtenä vaihtoehtona. Toistaiseksi tähän ei ole kuitenkaan haluttu mennä.

Kuinka pääsen sivuillemme?

Voit kirjoittaa käyttämäsi hakukoneen osoitekenttään – ei hakukohdekenttään – suoraan yhdistyksemme verkko-osoitteen. Toinen mahdollisuus on mennä Suomi-Unkari Seuran sivulle kirjoittamalla seuran nimi hakukohteeksi. Seuran sivulla on vasemmassa reunan valikossa otsikko “Paikallisyhdistykset”. Valitsemalla sen saat valikon, josta voit etsiä Tampereen yhdistyksen tai sitten voit kartalta valita Tampereen ”napin”, josta myös yhteystiedot avautuvat. Talleta sivustomme osoite kirjanmerkkeihisi tai suosikkeihisi ja voit aina halutessasi vilkaista vaivattomasti, mitä uutta sivustolla on tai mitä tapahtumia on tulossa ja milloin.Sivulle on sijoitettu myös ajankohtaista tietoa Unkarista, päivänpolitiikkaa sekä Unkarissa keskustelun kohteena olleita teemoja.

Haluaisitko sisällöntuottajaksi?

Jos seuraat Unkarin asioita ja haluaisit toimia sisällöntuottajana, ole hyvä ja ota yhteys osaston toimihenkilöihin. Yhteystiedot saat tämän lehden takakannen sisisäsivulta tai verkkosivultamme valikosta “Hallitus ja yhteystiedot”.

Tenho Takalo

Polttaa -konsertti 28.7. klo 17

Lähde mukaan Sastamalaan, Kaltsilan kulttuuriyhdistyksen järjestämiin kesäjuhliin WillePerkkiöön (Kotovuorentie 106, Kaltsila) sunnuntaina 28.7.2013. Yhteistä matkaa organisoi Kansainvälisen toimintakeskuksessa mukna oleva Liettua-seura.

Ohjelmassa

16.00 KULTTUURINAVETAN NÄYTTELYN AVAJAISET

17.00 POLTTAA-KONSERTTI

Ohjelmassa csardaksen huumaa ja hurmaa, tulisia säveliä, tulisempia tunteita, verevää elämäniloa ja tummaa kaipuuta, rakkauden vapautta, vapauden rakkautta, kärsimystä, intohimoa.

Esiintyjät

Pirjo Turunen, mezzosopraano

Valtteri Yrjölä, tenori

Asta Kuusinen, viulu

Livia Vilagi, piano

Kulttuurinavetan näyttelyssä vaelletaan WillePerkkiön maisemissa läpi vuosikymmenten ja koetaan kappelin pyhyys klassisten virsien hiljaisella säestyksellä.

Mikäli saamme väh. 20 ilmoittautunutta, järjestämme bussiretken sinne yhdessä muiden ystävyysseurojen kanssa.

Osallistumismaksu on 50 euroa/hlö (liput + bussimaksu). Alustavat ilmoittautumiset Liettua-seuran sihteerille, Asta Lepikölle sähköpostitse tai puhelimitse asta.lepikko(at)saunalahti.fi, 040-5226805 heinäkuun 7. päivään mennessä.

István Rácz-palkinto Tenholle

Tampereen Suomi-Unkari Seuran pitkäaikainen puheenjohtaja, FM Tenho Takalo on saanut nyt 17. kertaa Suomessa jaetun István Rácz -palkinnon. Palkinto luovutettiin hänelle Suomi-Unkari Seuran edustajakokouksessa Helsingissä 27.4.2013. Kyseessä on Suomessa ja Unkarissa vuosittain jaettava tunnustus henkilölle, joka on merkittävästi edistänyt maiden välisiä kulttuurisuhteita. Suomessa palkintoa hallinnoi Suomi-Unkari Seura.

Palkinto on saanut nimensä Suomessa työskennelleeltä unkarilaiselta valokuvaajalta ja kääntäjältä István Ráczilta (1908-1998), joka tunnetaan paitsi monista upeista valokuvistaan ja valokuvateoksistaan, myös mm. Kalevalan, Kantelettaren ja Seitsemän veljeksen unkarintajana.

Tenholla on pitkä ura Unkarin historian, kulttuurin ja kielen parissa. Historian ja unkarin kielen opiskelujen kautta sekä jatkuvasti Unkarin asioista aidosti kiinnostuneena Tenhosta on tullut monipuolinen Unkari-ekspertti, jonka asiantuntijuutta on tarvittu ja käytetty monissa hankkeissa. Vuonna 2004 ilmestyneeseen monipuoliseen Unkari Maa, kansa, historia – teokseen (SKS) Tenho on kirjoittanut osat ”Karpaattien allas ja sen varhaiset asukkaat” sekä osan ”Unkarilaisten maahantulosta vuoteen 1815”. Hän on ollut kysytty luennoitsija ja paneeleihin osallistuja niin Tampereella ja Pirkanmaalla kuin laajemmaltikin – aina kun Unkarin asioihin on haluttu tutustua ja saada varmaa tietoa..

Tampereen Suomi-Unkari Seuralle Tenhon panos niin yhdistyksen pitkäaikaisena (19 vuotta!) puheenjohtajana kuin muissa tehtävissäkin on ollut sanomattoman tärkeä. Onneksemme hän jatkaa edelleenkin hallituksen jäsenenä. Tällä yhdistyksemme neljä kertaa vuodessa ilmestyvällä UNKARIN UUTISET/ Magyar Hírek -lehdellä on jo 23. vuosi meneillään. Tenho on ollut koko ajan lehden päätoimittaja ja hänen kynästään onkin lähtöisin suurin osa lehden artikkeleista. Kun yhdistyksemme ryhtyi uudelleen kehittämään omia www-sivujaan, Tenho otti hoitaakseen myös sivujen päivittämisen ja blogikirjoittamisen.

Yhdistyksemme ja koko Tampereen kaupungin kannalta erittäin tärkeää on myös ollut Tenhon työ Tampereen ja ystävyyskaupunkimme Miskolcin välillä.

Kun yhdistyksemme seitsemän vuotta sitten täytti 55 vuotta ja keksimme hakea silloiselle puheenjohtajalle Luominenveistosta kiitoksena hyvin tehdystä työstä kirjoitin: ”hän on ollut sellainen tukipilari, joita osasto on tarvinnut – joita ilman osastoa ei oikeastaan osaisi edes kuvitella. Osasto haluaakin nyt osoittaa kiitollisuuttaan hyvälle puheenjohtajalle pitkästä työrupeamasta ja osaston asioiden hyvästä hoidosta sekä ahkerasta työskentelystä Suomen ja Unkarin ystävyyden hyväksi.” - Onneksemme Tenhon monipuolinen työ Unkarin asioiden tunnetuksi tekemiseksi on jatkunut yhtä monipuolisena sitten tuon kirjoituksen – ja toivottavasti jatkuu tulevaisuudessakin vielä pitkään.

Tenho, olet tämän palkinnon ja tunnustuksen ansainnut! Sydämelliset onnittelumme!

Irmeli Kniivilä

Ajankohtaista

OSASTON INTERNETSIVUT on avattu osoitteessa http://www.suomiunkari.fi/osastot/wordpress/tampere/. Siellä oleva tapahtumapalsta pyritään pitämään ajan tasalla myös Unkarin Uutisten ilmestymisten välillä.

******

TAPAAMISET JA ASIOINTI: Yhdistyksen sihteeri Laura Panula on tavattavisa sopimuksen mukaan Kansainvälisessä toimintakeskuksessa, Suvantokatu 13, II krs. Varsinaista päivystysaikaa ei ole. Toimistolla on myytävänä Unkariin ja unkarinkielen opiskeluun liittyvää kirjallisuutta. Hallituksen jäsenten yhteystiedot ovat takakannen sisäsivulla sekä yhdistyksen internetsivuilla.

KEVÄISTÄ SAUNAILTAPÄIVÄÄ gulyáskeiton ja kahvin kera vietetään Ereniusten huvilalla Ylöjärven Lempiänniemen kainalossa lauantaina 25. toukokuuta kellon 13 alkaen. Näin löydät perille: Ylöjärveltä Vanhaa Kuruntietä (tie 330) noin 6 km, käännytään oikealle kohti Lempiänniemen telakkaa (Lempiänniemi, Pimeäsalmi), ajetaan n. 4 kilometriä ja käännytään vasemmalle (Telakka) Lempiänniemen Telakantielle ja ajetaan n. 2 km. Juuri ennen satama-aluetta käännytään oikealle, uudehkolle Talvialantielle. Jos tarvitset tai tarjoat kimppakyytiä, ota yhteyttä hallituksen jäseniin.

UNKARILAISTA RUNOUTTA. Torstaina 6.6. Annikinkadun runofestivaalin off-ohjelmistossa on unkarilaisen runouden ilta.

VALOKUVANÄYTTELY. Heinäkuussa Vanhan kirjastotalon Galleria Emilin studiolla on miskolcilaisen Krisztián Bócsin valokuvanäyttely.

KONSERTTI. Sastamalan Kaltsilassa Polttaa! Pustan huumaa-konsertti sunnuntaina 28. heinäkuuta klo 17 alkaen. Bussiretki järjestetään, jos ystävyysseuroista ilmoittautuu 20 osanottajaa. Lisää sisäsivuilla (s. 27).

* * * * *

Myynnissä olevia julkaisuja:

Unkarin kielen oppikirja Unkaria helposti 1 ---------- 23,00

Unkarin kielen oppikirja Unkaria helposti 2 ---------- 23,00

Oppikirjoihin Unkaria helposti 1 ja 2 liittyvät äänitteet cd:nä (1 myös kasettina) ---------- 12,00

Unkaria helposti taskukoossa

(matkailusanasto) ---------- 11,00

Unkarilais-suomalainen laulukirja
Tavaszi szél ----------8,00

Eszter Vuojala: Unkarilaisten
vieraana, keittokirja ja viiniopas--- 23,00

Domokos Varga: Viestejä talvi-
sodan Suomesta ja kansannousun
Unkarista---------- 10,00

Unkari. Maa, kansa, historia,
nyt erä alennushintaan---------- 20,00

Tampereen Suomi-Unkari Seuran hallitus 2013

Puheenjohtaja
Irmeli Kniivilä
Hatanpään puistokuja 22 D 84
33900 Tampere
puh. 050-5818471
irmeli.kniivila@elisanet.fi

Sihteeri
Laura Panula
PL 97 33201 Tampere
puh. 044-0304566
laura.panula@suomi24.fi

Eija Kukkurainen
puh. 050 5631861
eija.kukkurainen@uta.fi

Simo Koho
puh. 3647617, 050-5542 426
simo.koho@kolumbus.fi

Auli Mattsson
puh. 040 7245969
auli.mattsson@yths.fi

Varapuheenjohtaja
Alma Peltola
puh. 045 6348324
alma.peltola@uta.fi.

Taloudenhoitaja
Marjut Huhtinen
Simolankatu 71 as 13
33270 Tampere
puh. 040 5485116
marjut.huhtinen@gmail.com

Jorma Perälä
puh. 040 5778616
jperala@tpnet

Tenho Takalo
puh. 040 7323728
tor.takalo@gmail.com

Mária Uliczki-Peltola
puh. 050 5945841
maria.upeltola@saunalahti.fi

Zita Székely
puh.050 5294495
szekelyzita@hotmail.com

M
Itella Oyj

Muista!

KEVÄISTÄ SAUNAILTAPÄIVÄÄ gulyáskeiton ja kahvin kera vietetään Ereniusten huvilalla Ylöjärven Lempiänniemen kainalossa lauantaina 25. toukokuuta kellon 13 alkaen. Ajo-ohje Ajankohtaista-palstalla (s. 30). Jos tarvitset tai tarjoat kimppakyytiä, ota yhteyttä hallituksen jäseniin.

UNKARILAISTA RUNOUTTA. Torstaina 6.6. Annikinkadun runofestivaalin off-ohjelmistossa on unkarilaisen runouden ilta.

VALOKUVANÄYTTELY. Heinäkuussa Vanhan kirjastotalon Galleria Emilin studiolla on miskolcilaisen Krisztián Bócsin valokuvanäyttely.

KONSERTTI. Sastamalan Kaltsilassa Polttaa! Pustan huumaakonsertti sunnuntaina 28. heinäkuuta klo 17 alkaen. Bussiretki järjestetään, jos ystävyysseuroista ilmoittautuu 20 osanottajaa. Lisää sisäsivuilla (s. 29).